

засвоєння нового матеріалу. У процесі використання диференційованого підходу вчитель поглиблює й розширює знання, уміння й навички школярів, задовольняє їхні різноманітні пізнавальні запити.

Дане дослідження не вичерпує усіх аспектів вивчення диференційованого навчання у початкових класів. Темою подальшої педагогічної розвідки може бути ресурс окремих дисциплін, які у взаємозв'язку з диференційованим навчанням, сприятимуть досягненню дидактичним цілям освітнього процесу.

Список використаних джерел:

1. Атемасова О. А. проблеми розвитку та корекція емоційної сфери молодшого школяра / О.А. Атемасова. – Х.: Ранок, 2010. – 176 с.
2. Логачевська С.П. Диференціація – одна із форм інтерактивного навчання молодших школярів // Початкова школа. – 2006, – №10. – с.18-23.
3. Рибалко Є.Ф. Вікова та диференційна психологія / Є. Ф. Рибалко. – Пітер, 2001. – 221 с.
4. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти: [підручник для вищ. навч. закл.] / О. Я. Савченко. – К: Грамота, 2013. – 503 с.
5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://ukped.com/statti/teorija-navchannja/3262-dyferentsiivane-navchannia-tse-vrakhuvannia-indyvidualnykh-osoblyvostei-uchniv.html>
6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://moippo.mk.ua/attachments/article/A4..pdf>
7. [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://diplomba.ru/work/103486>

УДК37:17.022.1

Р.Л.Сойчук, м. Рівне, Україна / R.L.Soichuk (Rivne, Ukraine)
e-mail: ruslanasoichuk@gmail.com

ДО ПРОБЛЕМИ СУТНОСТІ СМИСЛОЖИТТЄВИХ ЦІННОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ

Анотація. У статті на основі теорії цінностей розкрито сутність понять «цінності», «смыслжиттєві цінності» та «сєнс життя» особистості. Досліджено, що цінності постають як ідеал, мірило, регулятор поведінки, результат діяльності, мета життєдіяльності особистості. Встановлено взаємозв'язок і взаємозалежність дефініцій у контексті осмислення проблеми смислу життя особистості: «смыслжиттєві цінності» як сукупність цінностей особистості, ідеалів, які визначають її смисл життя та відображають практичну реалізацію життєвої програми, та «сєнс життя» як продукт саморефлексії, що набувається упродовж життя і водночас доповнюється й зазнає змін, а також «ціль життя» як надзадача життєвого проекту особистості. Доведено, що в умовах гібридної війни нагально необхідним повинно стати прищеплення українській молоді смысложиттєвих цінностей як світоглядних засад української громадянської ідентичності та фундаменту консолідації українського суспільства й держави. Така зростаюча особистість вбачає сєнс життя у свободі й відповідальності за власне життя та життя країни як активного члена громадянського суспільства. Схарактеризовано динамічну складну систему смысложиттєвого конструктору зростаючої особистості в умовах відстоювання української державності. З'ясовано, що саме смысложиттєві цінності визначають сєнс життя особистості та визначають вектор подальшого розвитку культури суспільства й ствердження держави.

Ключові слова: цінності, смысложиттєві цінності, сєнс життя, ціль життя, особистість, культура, суспільство, держава.

Abstract. In the article, the essence of the concepts of "values", "meaning of life values" and "meaning of life" of the individual is disclosed on the basis of the theory of values. It is investigated that values appear as an ideal, a measure, a regulator of behavior, the result of activity, the personality purpose of livelihoods. Interconnection and interdependence of definitions in the context of the meaning of life problem comprehension of the individual are found: "meaning of life values" as a set of values of the individual, ideals that define its meaning of life and reflect the practical implementation of the life program, and the "meaning of life" as a product of self-reflection that is acquired during life, and at the same time is supplemented and undergoes changes, and the "goal of life" as an overhead task of a person's life project. It is proved that in the conditions of hybrid war it is urgently necessary to instill in the Ukrainian youth the meaning of life values as the ideological foundations of Ukrainian civic identity and the basis of the consolidation of Ukrainian society and the state. This growing personality sees the meaning of life in freedom and responsibility for his own life and life of a state as an active member of a civil society. The dynamic complex system of the meaning of life structure of a growing personality in the conditions of defending Ukrainian

statehood is characterized. It is found out that it is the meaning of life values that determine the meaning of individual life and determine the vector of further development of the society culture and the affirmation of the state.

Key words: *values, meaning of life values, meaning of life, purpose of life, personality, culture, society, state.*

Постановка проблеми. У всій історичній ретроспективі поставало питання щодо сутності смисложиттєвих цінностей особистості у контексті проблеми пошуку сенсу життя людини. Нині в українському суспільстві відбувається трансформація світогляду, відтак ціннісна проблематика набуває актуальності, зокрема виховання смисложиттєвих цінностей у підростаючого покоління з орієнтацією на європейську модель життєдіяльності.

Аналіз попередніх досліджень. Проблема цінностей завжди була в центрі уваги філософії, психології, педагогіки, соціології, культурології. Доробки вчених репрезентують осмислення різних аспектів ціннісної проблематики, як-от: теоретичні засади виховання духовно-культурних цінностей (Б. Ананьєв, І. Бех, М. Боришевський, С. Рубінштейн та ін.); виховання громадянина-патріота на основі загальнолюдських і національних цінностей (І. Лебідь, Р. Соичук й ін.); питання сутності, класифікації й систематизації цінностей (Е. Дюркгейм, М. Рокич, В. Франкл й ін.) та розкриття сенсу й цінності життя (І. Зеленкова, Н. Іванова, В. Тугаринов, В. Чудновський та ін.).

Мета статті. На основі теорії цінностей з'ясувати сутність понять «смисложиттєві цінності» й «сенси життя» особистості та простежити взаємозв'язок і взаємозалежність дефініцій, а також з'ясувати їх контент у сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу. Для розкриття сутності поняття «смисложиттєві цінності» необхідне звернення до теорії цінностей. У філософії поняття «цінність» має таке тлумачення: «поняття, що характеризує безумовні незаперечні основи людського буття», а також «значення певних предметів, явищ, процесів для людини, соціальних груп, суспільства в цілому» [13, с. 423].

З огляду на зацікавлення проблемою цінностей багатьма вченими на сьогодні напрацьовано широкий спектр різноманітних трактувань цього феномену: Б. Ананьєв розглядав цінності й ціннісні утворення як первинні властивості особистості, що є основою мотивів поведінки та формування характеру і спрямованості [1]; С. Рубінштейн визначав поняття динамічної тенденції особистості як вияв спрямованості й ціннісних орієнтацій [21]; Л. Божович представляла цінності як власне моральні цінності у структурі мотиваційної сфери [5; 23].

Перелік вищезгаданих тлумачень змістового наповнення поняття «цінності» буде неповним без згадки про наявність іще багатьох його трактувань. Дослідники вважають, що цінності – це: істина, яка виступає адекватним відображенням предметів і явищ навколишньої дійсності [25]; ідеальний зміст чогось [2]; ідеал [2]; регулятор поведінки особистості, мотиватор її вчинків та діяльності [24]; результат діяльності особистості [16]; мета життєдіяльності особистості [6]; мірило, що передбачає уявлення особистості й національної спільноти про мету й ціннісні орієнтації та регламентує вчинки й діяльність особистості, керуючись власними інтересами й водночас національної спільноти, а також виробленими нормами, традиціями національного розвитку та життєдіяльності особистості [22]; часова особливість осмислення й усвідомлення особистістю сенсу власного життя, ідеалів, переконань, інтересів, цілей та самовизначення [4; 14; 23].

На думку вченого М. Рокича, одні й ті самі цінності мають різне значення для різних людей, національних спільнот, що відображено в їхній поведінці, та, відповідно, виконують різні функції: постають засобом поваги, захисту, у разі потреби виправдання за умови непопулярності чи ненормативності; мотиваційним чинником ухвалення рішення щодо вирішення моральних і соціальних проблем; принципом поведінки, що передбачає характер взаємодії, ставлення, вибір засобів досягнення мети; визначає спільні та відмінні погляди, судження, вірування, ідеологію та їхнє сприйняття чи несприйняття; визначає характер поведінки особистості чи певної національної спільноти [29; 23].

Цінності є соціально-нормативним регулятором суспільного та громадського життя людей [12]. На переконання Е. Дюркгейма, суспільство – творець і сховище всіх цінностей, причому кожне суспільство має набір різних, інколи абсолютно протилежних ціннісних уявлень, і лише одна визначена аксіологічна модель утворює конкретні відносини певного суспільства. Така модель відображає цілі й спрямованість суспільного поступу [8; 23].

Цінності відіграють роль координатів людського світу, що сприяють його стійкості й організовують цілеспрямовану людську діяльність. Саме культура є головним мірилом наявності цінностей у нашому житті [28, с. 12–13]. Водночас, як стверджує Д. Рошин, стрижнем культури є смисложиттєві цінності як вищі цінності та критерії інших цінностей, навколо яких формується система значень і цінностей відповідної ієрархізації та систематизації [20]. Завдяки їм у суспільстві відбувається формування різного рівня мотивів і цілей особистості та визначення засобів їхнього забезпечення. На думку М. Боришевського, цінностями виступають актуальні потреби, інтереси, погляди, ставлення до навколишньої дійсності й до самого себе як до соціального індивіда [19; 23].

Відтак смисложиттєві цінності особистості є тією сукупністю цінностей особистості, ідеалів, які визначають її смисл життя та відображають практичну реалізацію життєвої програми. Серед смисложиттєвих цінностей виокремлюють такі групи, як-от: «цінності переживання» відображаються у почуттях, емоціях, переживаннях щодо явищ навколишньої дійсності; «цінності ставлення» реалізуються у ставленні та у життєвій позиції; «творчі цінності» проявляються у творчій життєдіяльності особистості [26; 20].

За такого розуміння проблеми сенс (смысл) життя розглядається як те, що надбано, прийнято та інтеріоризовано; продукт саморефлексії, що набувається упродовж життя, водночас доповнюється та відповідно зазнає змін [20]. Різні прояви рефлексії відображають складну існуючу систему смисложиттєвих цінностей особистості і сприяють формуванню нових [27]. Ціль життя постає як надзадача життєвого проекту особистості; це масштабні її «кінцеві цілі» [17, с. 31; 10, с. 55] на певному етапі життєдіяльності та у певному часовому просторі, що відображають базові потреби та інтереси особистості [20].

Досліджуючи сутність понять «ціль» та «сенс (смысл) життя», учені осмислюють їх таким чином, як: тотожні поняття (Н. Іванова, В. Тугаринов, І.Фролов та ін.); однопорядкові, проте не тотожні поняття (І. Зеленкова, Л. Коган, Б. Попов та ін.); «смысл», що характеризує «ціль» (П.І. Бокарев та ін.); «смысл», що інтегрує в себе «ціль» (В. Капранов, Є. Осичнюк та ін.) [20].

Про пошук сенсу життя як нагальну потребу особистості Б. Братусь зазначає: «сенс життя відкривається лише у співвіднесенні з тим, що більше за життя... І тоді сенс стає якоюсь мірою безконечним» [4, с. 637]. У житті кожної людини пріоритетною життєвою проблемою є усвідомлення і розуміння сенсу життя та визначення власного шляху саморозвитку, особистісного зростання і досягнення успіху в різних сферах життєдіяльності особистості [4]. На переконання О. Леонтьєва, провідна мета «піднімає людину до справді людського і не відмежовує її, а зливає її життя з життям людей, їх благом» [15, с. 116].

Сенс життя є вершиною, апогеєм майбутнього, зауважує академік І. Бех, який визначає все буття особи і спрямовує її дії та вчинки [3, с. 638]. Саме через усвідомлення особистісного сенсу у взаємозв'язку зі своїм вищим «Я», переживаючи найвищі позитивні емоційні почуття, проходить напружена «праця душі». Систематичність і цілеспрямованість такої діяльності передбачає «орієнтацію на вищі морально-духовні досягнення суб'єкта, на формування ... акмічної особистості» [3, с. 639].

Нині у час відстоювання української державності актуалізується проблема пошуку сенсу життя та виховання смисложиттєвих цінностей у підростаючого покоління. У відповідь на виклики сьогодення Верховною Радою України схвалено Рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні «Ціннісні орієнтації сучасної української молоді». У Постанові Верховної Ради зацентовано на вихованні системи ціннісних орієнтацій молоді на засадах практико-орієнтованого підходу для формування самостійної особистості, яка вбачає сенс життя у свободі й відповідальності за власне життя та життя країни як активного члена громадянського суспільства. Визначено, що на сьогодні одним із найважливіших завдань молодіжної політики в умовах гібридної війни повинно стати прищеплення українській молоді смисложиттєвих цінностей як світоглядних засад української громадянської ідентичності та фундаменту консолідації українського суспільства й держави. Останнє увиразнює нагальну потребу сприяння популяризації таких українських суспільно-державницьких цінностей, як соборність, національна самобутність, гідність і воля, і на їхній основі формування української національної ідентичності [18; 23].

За таких умов сьогодення вихованість смисложиттєвих цінностей зростаючої особистості проявляється у наступному:

- утвердженні гуманних засад у міжособистісних стосунках (доброта, милосердя, щирість, справедливість, толерантність, сумлінність; непримиренне ставлення до цинізму, фальші);
- шанобливому та відповідальному ставленні до рідних, близьких, інших людей (усвідомлення святості батьківських і синівських почуттів; вірність та відповідальне ставлення до родинних обов'язків; дотримання християнських заповідей);
- критичному та самокритичному мисленні (наявність власних поглядів, переконань, об'єктивних оцінок, які сприяють умінню протистояти нав'язуванню ззовні експансивних еталонів, орієнтацій);
- любові до своєї Батьківщини, відданості своєму народові, гордості за свій народ, прагненні захищати надбання народу, продовжувати збагачувати загальнолюдські й національні морально-духовні цінності;
- уболіванні та відповідальності особистості за теперішнє й майбутнє Української держави й нації як прояв громадянського обов'язку та потреби віддавати всі свої сили, талант українському народу;
- інтересі до правдивого історичного минулого, прагненні пізнати й збагнути величні події історії становлення української державності, трагічні сторінки страждання народу та їхні причини;
- шанобливому ставленні до видатних постатей, героїв нації, які примножили й утвердили цінності українського народу, його культуру, науку й цим збагатили скарбницю світової цивілізації; активній діяльності щодо збереження та плекання традицій народу, його культури, мистецтва, науки;
- усвідомленні та розумінні сенсу життя, визначенні власного шляху саморозвитку й самоствердження;
- розвиненості національної самосвідомості як усвідомлення себе часткою національної спільноти,

оцінка себе як носія національних цінностей, що склалася в процесі тривалого історичного розвитку української нації та має виявами національну гідність і самоповагу в поєднанні з толерантним ставленням до всіх етносів і держав;

- усвідомленні неоціненого значення рідної мови як генетичного коду нації, що пропонує найкраще дібрані традиційні формули психологічного життя та слугує для всієї нації зрозумілою, рідною формою духовного контакту;

- шанобливому ставленні до праці й усвідомленні впливу праці на формування особистості, на розвиток її здібностей, волі й характеру;

- усвідомленні себе частиною природи, неоціненого значення навколишнього середовища для повноцінного життя людини, необхідності шанобливого ставлення до нього та розуміння наслідків втручання людини в об'єктивні закони всесвіту; здатності брати відповідальність за теперішній і майбутній стан природи та отримувати естетичне сприйняття її явищ і розуміння їхнього благотворного впливу на становлення особистості [7; 23].

Висновки. Таким чином, у науковій розвідці стисло розглянуто означену проблему та з'ясовано, що саме смисложиттєві цінності визначають сенс життя особистості зокрема та загальний вектор подальшого розвитку культури й прогресу суспільства й становлення держави. Подальших досліджень вимагають питання обґрунтування і розроблення інноваційних методик виховання смисложиттєвих цінностей у зростаючій особистості в сучасних умовах становлення громадянського суспільства.

Список використаних джерел:

1. Ананьев Б. Г. Человек как предмет познания / Борис Герасимович Ананьев. – СПб. : Питер, 2001. – 288 с.
2. Бакурадзе А. Б. Классификация ценностей в контексте управления образованием / А. Б. Бакурадзе // Образование и наука. – 2013. – № 7. – С. 54 – 59.
3. Бех І. Д. Виховання особистості : підручник / Іван Дмитрович Бех. – Київ : Либідь, 2008. – 848 с.
4. Бех І. Д. Виховання особистості : у 2 кн. Кн. 1 : Особистісно-орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади / Іван Дмитрович Бех. – Київ : Либідь, 2003. – 280 с.
5. Божович Л. И. Личность и ее формирование в детском возрасте / Лидия Ильинична Божович. – М. : Просвещение, 1968. – 464 с.
6. Боришевський М. Й. Духовні цінності в становленні особистості громадянина / М. Й. Боришевський // Педагогіка і психологія. – 1997. – № 1. – С. 55 – 62.
7. Боришевський М. Й. Психологічні механізми розвитку особистості / М. Й. Боришевський // Педагогіка і психологія. – 1996. – № 3 (12). – С. 26 – 33.
8. Дюркгейм Э. Ценностные и «реальные» суждения / Эмиль Дюркгейм // Социологические исследования. – 1991. – № 2. – С. 17 – 26.
9. Зеленкова И.Л. Проблема смысла жизни : Опыт историкоэтического исследования [Текст] / Инесса Львовна Зеленкова. – Минск : Университетское, 1988. – 123 с.
10. Иванова Н.Я. Философский анализ проблемы смысла бытия человека [Текст] / Нинель Яковлевна Иванова, Институт философии АН УССР. – К. : Наукова думка, 1980. – 187 с.
11. Карамушка Л. М. Психологія управління : навч. посіб. / Людмила Михайлівна Карамушка. – Київ : Міленіум, 2003. – 344 с.
12. Карнышев А. К. Этнокультурные традиции и инновации в экономической психологии / А. К. Карнышев, М. А. Винокуров. – М. : Институт психологии РАН, 2010. – 480 с.
13. Кириленко Г. Г. Краткий философский словарь / Г. Г. Кириленко, Е. В. Шевцов. – М. : Филол. о-во «Слово» ; АСТ, 2002. – 480 с.
14. Лебідь І. В. Національні цінності у виховному процесі загальноосвітньої школи (теоретико-методологічний аспект) : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Ірина Владиславівна Лебідь. – Умань, 2002. – 222 с.
15. Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознание. Личность / А. Н. Леонтьев. – М.: Политиздат, 1975. – 344 с.
16. Малахов В. А. Культура и человеческая целостность / Виктор Аронович Малахов. – Киев : Наук. думка, 1984. – 119 с.
17. Мартынюк И.О. Жизненные цели личности : понятие, структура, механизмы формирования [Текст] / Игорь Орестович Мартынюк. – К. : Наукова думка, 1990. – 124 с.
18. Постанова Верховної Ради України. Рекомендації Парламентських слухань про становище молоді в Україні на тему : «Ціннісні орієнтації сучасної української молоді». – 23.02.2017. – № 1908 – VIII – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1908-19>.
19. Психологічні закономірності розвитку громадянської свідомості та самосвідомості особистості : у 2 т. Т. 2 / [М. Й. Боришевський, М. І. Алексеева, В. В. Антоненко та ін.] ; за заг. ред. М. Й. Боришевського. – Київ, 2001. – 308 с.
20. Рошин Д. Г. Категорія «смысл життя особистості» в системі суміжних понять гуманітарних наук / Д.Г. Рошин // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Соціологія. – № 1–2.– 2010. – С. 94– 98.
21. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии / Сергей Леонидович Рубинштейн. – СПб : Питер, 2001. – 720 с.
22. Сагатовский В. Н. Системный подход к классификации ценностей / В. Н. Сагатовский // Научные исследования и человеческие потребности : материалы Моск. встречи экспертов по проекту ЮНЕСКО. – М. : Наука, 1979. – С. 30 – 45.
23. Сойчук Р. Л. Виховання національного самоствердження в учнівській молоді : монографія / Р. Л. Сойчук. – Рівне : О.

- Зень, 2016. – 416 с.
24. Тараненко І. Г. Демократичні цінності у становленні громадянина / І. Г. Тараненко // Педагогіка і психологія. – 1997. – № 2. – С. 28 – 35.
25. Тугаринов В. П. О ценностях жизни и культуры / Василий Петрович Тугаринов. – Л. : ЛГУ, 1960. – 156 с.
26. Франкл В. Смысл жизни [Текст] / Виктор Эмиль Франкл // Человек в поисках смысла : Сборник. / Общ. ред. Л.Я. Гозмана, Д.А. Леонтьева / В.Франкл. – М. : Прогресс, 1990. – 368 с.
27. Чудновский В.Э. Смысл жизни и судьба человека // Психолого-педагогические и философские аспекты проблемы смысла жизни: Материалы I-II симпозиумов / Под ред. В.Э. Чудновского, А.А. Бодалева, Н.Л. Карповой. – М., 1997. – С. 57-72.
28. Щербакова Ю. Цінності об'єднаної Європи : монографія / Юлія Щербакова. – Київ : Академія, 2014. – 206 с.
29. Rokeach M. Belief, Attitudes and Values / M. Rokeach. – San Francisco : Josey-bass Co, 1972. – 214 p.

УДК 373.21.001.76

В. І. Староста, О. В. Гошко, Ужгород, Україна
V. Starosta, O. Hoshko, Uzhhorod, Ukraine
e-mail: volodymyr.starosta@uzhnu.edu.ua

ГОТОВНІСТЬ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Анотація. Готовність до інноваційної діяльності особливого значення набуває в умовах закладів дошкільної освіти. Теоретичний аналіз сутності поняття «готовність до інноваційної педагогічної діяльності» вказує на багатоаспектність підходів дослідників щодо виокремлення певних суттєвих ознак такої готовності, відповідно наведені формулювання понять є взаємодоповнюючими. Автори розглядають також ознаку готовності до інноваційної діяльності – спрямованість на вдосконалення власної педагогічної діяльності та діяльності всього педагогічного колективу. Структурними компонентами такої готовності є мотиваційний, когнітивний, процесуальний, рефлексивний; велике значення має креативність вихователя закладу дошкільної освіти. Самооцінку власної готовності до інноваційної педагогічної діяльності можна розглядати як мету і результат процесу самопізнання, комплексного самоаналізу особистості щодо здатності створення, запровадження і розповсюдження педагогічних новацій.

Проведено самооцінку педагогами власної готовності до інноваційної діяльності. Майже третина анкетованих педагогів оцінили власну готовність у межах 75-92 % від максимуму. Найбільш проблемні якості щодо інноваційної діяльності, які зазначили більшість анкетованих вихователів закладів дошкільної освіти, наступні: прагнення до лідерства; незалежність суджень; здатність відмовитися від стереотипів у педагогічній діяльності; володіння методами педагогічного дослідження; здатність до створення авторської концепції, технології діяльності; здатність до організації педагогічного експерименту тощо. Більшість вихователів виявляють готовність до впровадження новацій інших педагогів вищу, ніж до їх створення.

Ключові слова: новація, інновація, інноваційна педагогічна діяльність, готовність до інноваційної педагогічної діяльності, самооцінка.

Abstract. Readiness to innovation becomes especially important in preschool educational institutions. The theoretical analysis of the essence of the concept of «readiness to innovative pedagogical activity» points to the researchers' multidimensional approaches. These approaches relate to the identification of certain essential features of such readiness, respectively, the wording formulation of the concepts is complementary. The readiness to innovation, the focus on improving their own pedagogical activity and the activities of the entire teaching staff is analyzed by researchers. The structural components of such readiness are motivational, cognitive, procedural, reflexive. The tutor's preschool institutions creativity is of great importance. Self-appraisal of readiness to innovative pedagogical activity can be considered as the goal and result of the process of self-knowledge, the complex self-analysis of the individual regarding the ability to create, implement and disseminate pedagogical innovations.

Self-appraisal of tutors of their readiness to innovative pedagogical activity was conducted. Almost one third of the respondents rated their readiness within the range of 75-92 % of the maximum. The most problematic qualities of innovation, which most of the respondents of preschool establishments have noted are: the ambition for leadership; independence of statements; the ability to abandon stereotypes in pedagogical activity; possession of methods of pedagogical research; the ability to create an author's concept, technology of activity; the ability to organize a pedagogical experiment, etc. Most tutors of preschool institutions are ready to introduce innovations of other tutors